



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris**

De Tempore Hyemales

**Denisse, Nicolas**

**[Augsburg], 1510**

**VD16 N 1513**

Feria iii. post pasca.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-30599**

deberat ei cibū ligni vite tante virtutis q̄  
ei p̄seruare poterat a morte. Lib. iste spi-  
ritualis. vitz caro ch̄ri: est cibū vite Jo. vj.  
Ego sum panis vite. Eos em̄ q̄ deu ore cū  
sumunt a debilitate ⁊ morte pcti p̄seruat.

Figura Ero. xvj. Filij isrl̄ datus ē cib⁹  
de celo. s. manna qd̄ sic d̄r Hee. ix. Tante  
virtutis fuit q̄ dum ip̄m sumeret filij isrl̄.  
non erat i tribub⁹ eoz infirm⁹: vestimēta  
q̄ eoz non sunt attrita Sic corp⁹ dñi spi-  
ritualiter ab infirmitate ⁊ attritione p̄ser-  
uat. Rogate ḡ dñm cū discipul̄ illis. Ha-  
ne nobiscū ⁊c Intrauit ḡ dñs cū illis: ⁊ dū  
recumberēt accepit pane: ⁊ apti sunt oculi  
eoz ⁊ cognouerūt eū in mō frāgēdi. Sic  
em̄ frangebatur sola manu: ac si scanderet euz  
culcello. Greg. Audiedo dei p̄ba nō sūt il-  
luminati: faciendo sunt illuminati. q̄ seprū  
est. Non auditores leḡ iusti sunt ap̄ de-  
um: s̄ factores leḡ iustificabunt. Dñs ac-  
cognitus statim euauit ab oculis eoz. vt  
eoz desiderū auget: ⁊ se gl̄iosum corp⁹  
dñe oñderet qd̄ p̄ dotem a gilitatis subito  
disparere p̄t. Unde itā certi de resurrecti-  
one dixerūt ad iulcē. Nōne cor n̄m ardēs  
erat ⁊c. Quare eū nō tenuim⁹? Nā sic d̄r  
ait D̄ig. Prolati s̄mones a saluatore ac-  
cenderant audientū cor ad amorē diuini.

Unde patz q̄ vitile sit p̄bum dei audire.  
Exemplū Act. x. Loquēte petro cecidit  
sp̄s sanctus sup oēs q̄ audiebāt p̄buz. Et  
actū. ij. Cōuersi s̄t trīa milia i vno h̄mōe  
petri. Legit etiā de quodaz milite lubrico  
supbo ⁊ maliciofo q̄ semel ad se reuerfus  
cū audisset p̄dicari illud Ezech. xvij. In  
q̄cunq̄ em̄ hora igemuerit pctōr: ⁊ implo-  
rar dei misericōdiam/ veniā petens ⁊ emenda-  
tionē p̄mittens: oim pctōz suoz nō recoz-  
dabor. Qui postmodū tantā a deo gratiā  
accepit q̄ mundū deserens religione inera-  
uit ⁊ deo fideliter fuit: ⁊ post mortē eius  
inuentū est sup sepulcrū suū scriptū illd̄ p̄s  
Distit p̄bum suū ⁊ sanauit eos Sed notā  
dū est illud Jac. j. Estote factores p̄bi ⁊c.

Tertius ar. Aud. ⁊c. Laueam⁹ ḡ ne  
p̄ negligentā dñm amittam⁹. dist. l.  
Vigilanti⁹ ⁊ nō negligētib⁹ s̄m iura sub-  
ueniendū ē. ff. ad valerianū. l. ij. §. p̄ba. Et  
de rez p̄mutatione. Cū vniuersoz. Et de  
donationib⁹. Inter dilectos. Audite. De  
regini solliciti s̄nt ⁊ vigilent sup custodia

suā: semp ad patriā suā redire cupiētes: se-  
pe sumpt⁹ computātes: ⁊ de termino vite  
cogitantes. Expone sic mane dixim⁹ In  
hoc seculo peregrini sum⁹. iō frequent⁹ sum-  
ptus cogitem⁹ q̄ntū a deo accepim⁹: ⁊ qd̄  
p̄ deo vel ḡ deum facim⁹/ et de fine cogite-  
mus. Nā vt d̄c Boeci⁹ lib. de consol. Nō  
qd̄ ante oculos est: suffecerit intueri: reruz  
exitus prudentia metit. Si aut̄ volue-  
ris totū euangeliū claudere in vno h̄mōe.  
pone tria mysteria.

Prīmū gratiose associatiōis.  
Secd̄m fructuose iformationis.  
Tertū gaudiose recognitiōis.

Tertia. ij. post pasca.

**E**cce ascendi  
mus ⁊c. Qui ex vobis timent  
deum: p̄bū salutis hui⁹ missu⁹  
est. Act. xij. Soli ḡ timentes deuz dicere  
possunt. Ecce ascendi⁹ hierosolymā Nā  
timor dei est cā pagende p̄nie: impetrāde  
misericōdie: ⁊ continuāde p̄seuerantie. De p̄-  
mo Eccl. j. Timor dñi expellit pctm. Eccl̄  
plū i niniuit. Jone. ij. Descēdo p̄s. Quō  
miseret p̄ ⁊c. De tertio p̄s. Firmamentū  
est dñs timentib⁹ eū ⁊c.

Ecce ⁊c.  
Primus ar. An ch̄is iuenient expel-

trauerit diem tertū ad resurgendū:  
non. Indecens videt tā notabile cor⁹  
pus tā diu iacuisse in sepulcro. Contra  
Lu. xxiij. Oportuit pati ch̄m ⁊ resurge-  
re a mortuis die tertia. Rñ. Alex. de ales.  
in. ij. pte. tract. de resurre. Non fuit iueni-  
ens vt statim resurgeret: sed in die tertiū  
expectaret triplici rōne. Prima est rō siḡti-  
onis. Vñ sup illud Luc. xxiij. Resurgere  
a mortuis die tertia die glo. Merito vna  
die ⁊ duab⁹ noctib⁹ iacuit in sepulcro: q̄a  
lucē. i. grām sue mort⁹ q̄ tñ i carne erat te-  
nebz n̄re duple mort⁹ (q̄ i carne erat ⁊ aia)  
opposit: ad signū vitz q̄ lux sue mort⁹  
duplā n̄ram mortē curauit. Secda est rō p-  
bationis. Vñ sup illud. j. Co. xv. Resur-  
rexit tertia die. Glos. dic. Probata s̄ vera  
morte. Si em̄ statim resurrexisset nō vere  
mortu⁹ crederet. Tertia est rō oñsionis. s.  
ad oñdēdū magnificētā sue p̄ntis q̄ eul-

## Feria. III. pasce

dent<sup>o</sup> p<sup>o</sup> h<sup>o</sup> oñdit q<sup>o</sup> si statim resurrexisset. Surrexit g<sup>o</sup> tertia die cū trib<sup>o</sup> dieb<sup>o</sup> d<sup>o</sup> ia/ cūisse i sepulcro. Q<sup>o</sup> s<sup>o</sup>m Aug. d<sup>o</sup>z accipi sy necdochice. Fuit em<sup>o</sup> dñs in sepulcro p<sup>o</sup> ex/ tremā ptem parasceues p<sup>o</sup> quā s<sup>o</sup>a dies pte rita cū sua nocte accipit p<sup>o</sup> totū sabbatū q<sup>o</sup> nocte z die integrā cōplectit z p<sup>o</sup> p<sup>o</sup>maz pte dñice. s. p<sup>o</sup> nocte seq<sup>o</sup>re sabbatū p<sup>o</sup> quam rota dies dñica ad quā p<sup>o</sup>inet intelligitur. Sunt g<sup>o</sup> synecdochice tres dies naturales q<sup>o</sup>z q<sup>o</sup>libet h<sup>o</sup>z suā nocte pcedet. Tunc em<sup>o</sup> sic dicit Aug<sup>o</sup>. Mutat<sup>o</sup> est ordo natural. Dies em<sup>o</sup> pcedebat nocte q<sup>o</sup> p<sup>o</sup>mo creatā ē dies z subsequuta est nox s<sup>o</sup>z deinceps tēpor<sup>o</sup> creator fecit vt nox pcederet die. Aug. Sic p<sup>o</sup>us cōputabat dies p<sup>o</sup> hois p<sup>o</sup>di lapsū a luce grē i nocte culpe. ita nūc p<sup>o</sup> hois re parationē a tenebris culpe in lucē grē me/ rito posteri<sup>o</sup> cōputat. Hāc aut<sup>o</sup> cōmutatio nō voluit dñs pfigurare in legalib<sup>o</sup> cerimo nijs vbi pcepit obfuarā sabbati z legalitū a vespere in vespere. Hec ex Alex. **P**ro fun. In oib<sup>o</sup> reb<sup>o</sup> vt debite fiat suand<sup>o</sup> de bit<sup>o</sup> ordo z mod<sup>o</sup>. Horaci<sup>o</sup> in ser. Est mo dus i reb<sup>o</sup> sūt certi deniq<sup>o</sup> fines. Duos vl tra citra ve neq<sup>o</sup> p<sup>o</sup>sistere rectū. Furta q<sup>o</sup> etiā dicit Arist. ij. ethic. q<sup>o</sup> virt<sup>o</sup> supabundā tia z defectu corrūpita medietate aut sal uat. Non dubiū g<sup>o</sup> q<sup>o</sup>n dñs suauerit debi/ tū modū z ordinē. Cum g<sup>o</sup> q<sup>o</sup>rit An p<sup>o</sup>ueni enter expectauerit zc. Dic rñ. vt s. Ex q<sup>o</sup> clude q<sup>o</sup>nū deo obligamur q<sup>o</sup> sic oia p<sup>o</sup> no stra vtilitate fecit vt sic oino ad suū amozes alligeret. Jo bñ d<sup>o</sup> Joānes. Jo. iij. Di ligam<sup>o</sup> deu<sup>o</sup> q<sup>o</sup>m ipse p<sup>o</sup>or dilex. nōs. Lauea mus g<sup>o</sup> p<sup>o</sup> et amōie ne iā vltari<sup>o</sup> ipm of/ fendam<sup>o</sup> ad pctā redeuntes. Hā grauior ē offensa in reciduo p<sup>o</sup> in gratitudinē. Ve re i<sup>o</sup>risoz z si ver<sup>o</sup> penitēs q<sup>o</sup> adhuc agit o<sup>o</sup> peniteat. Si vis g<sup>o</sup> ver<sup>o</sup> penitēs eē: a pec/ cato cessa q<sup>o</sup>z inanis est pnia quā seq<sup>o</sup>s co inq<sup>o</sup>nat culpa. Sūt aut<sup>o</sup> s<sup>o</sup>m aliq<sup>o</sup>s doctores tres obfuarde regule p<sup>o</sup> recidiū pcti. Pri ma ē regula inferde punitiōis siue afflictio nis. Q<sup>o</sup>n em<sup>o</sup> q<sup>o</sup>s sterit in graui pctō a q<sup>o</sup>sa nari desiderat sibi firmis statuat obfuarē aut ad ips<sup>o</sup> voueat q<sup>o</sup> p<sup>o</sup> q<sup>o</sup>libz vice recidiua/ tionis vnā vel plures de partib<sup>o</sup> satisfacti onis velit implere: puta q<sup>o</sup> ieiunet vel o<sup>o</sup> car p<sup>o</sup>s aliq<sup>o</sup>s aut hmōi. Scda regula pfe rende hūiliatōis. Q<sup>o</sup>n scz aliq<sup>o</sup>s se sentit p<sup>o</sup> nū ad aliq<sup>o</sup> vitiū: statuat firmis vl ad ips<sup>o</sup> voueat q<sup>o</sup> si cōtingat eū tam vehemēter tētari de illo pctō q<sup>o</sup> etiā deliberaret intra se sic agere tñ nihilomin<sup>o</sup> antea dicere vel lit septē ps. aut toties fleerere genua corā cruce. vl dicere aliquā orōnem brē marie p<sup>o</sup>gini vel alij serō anq<sup>o</sup> opus nefariū p<sup>o</sup>ficat. Rō q<sup>o</sup> sic fieri pōt q<sup>o</sup> de<sup>o</sup> cū tentatione faciat etiā puentū ppter orōnes z humilia tiones: z q<sup>o</sup> hō cesset a malo ope. Tertia re gula est trāsferende imaginatōis. Q<sup>o</sup>n. s. pctōr de aliq<sup>o</sup> vicio tentat<sup>o</sup> ad hoc se affueciat q<sup>o</sup> q<sup>o</sup> se sentit ad illud pctm inclinari: mox animū trāsferat ad aliq<sup>o</sup> d<sup>o</sup> terribile s<sup>o</sup> bi futuz p tali pctō: puta ad vānationem eternā: amissionē confortij angeloz: z affo ciationē demonū z hmōi. Per illa em<sup>o</sup> terri bilitā rō q<sup>o</sup>si sopita cū sensualitate non po tens tūe solidā h<sup>o</sup>re cognitionē de deoz ho nestate p<sup>o</sup>utum: excitari pōt q<sup>o</sup> ad fugien dū tanti mali causā. Sed heu q<sup>o</sup> pauca talia remedia q<sup>o</sup>runz: nō pauca nō recidiuātes iueniunt vt post pasca rei crebro p<sup>o</sup>bat enē tus. V<sup>o</sup> g<sup>o</sup>it p<sup>o</sup>niculi paupes remedia nō spernite. et si cōsurrexist<sup>o</sup> cū chio: a recidi uo caute et in bono p<sup>o</sup>seuerate. **F**igura ad hoc dñs post resurrectionē oñdit dñs i pulis man<sup>o</sup> z pedes. vt h<sup>o</sup> Lu. vl. In euā gelio hōd. q<sup>o</sup>n vitz dixit. Videte man<sup>o</sup>: q<sup>o</sup> bus fideliter p<sup>o</sup> vobis pugnaui. has oñdo vt vos fidelit<sup>o</sup> pugnet. Videte etiā pedes q<sup>o</sup> p<sup>o</sup> vobis affixi sunt cruci: z vos vscat<sup>o</sup> si xi z immobiles eē in bonis peragendis z la borib<sup>o</sup> sustinendis. Heb. xij. In disciplina p<sup>o</sup>seuerate: tāq<sup>o</sup> filijs se dñs vob<sup>o</sup> offeret. **S**ecund<sup>o</sup> ar. Sup euang. q<sup>o</sup>d scribitur Lu. vl. due sunt p<sup>o</sup>templade p<sup>o</sup>solatio nes gratie: q<sup>o</sup>s dñs dedit discipulis ex sua apparitione. **P**ria ē amorose apparitionis. **S**ecda ē fructuose allocutionis. In hoc ser. dicendū de p<sup>o</sup>ma q<sup>o</sup> in p<sup>o</sup>ma pte euangelij describit<sup>o</sup>: cū d<sup>o</sup>. Stetit i<sup>o</sup>us in medio discipuloz suoz z dixit eis. Pax vo/ bis. Ego sū nolite timere. Q<sup>o</sup>nta cōsolatio cū viderunt eū pntem in medio sūt. In hac aut<sup>o</sup> contemplatione contēplanda est triplex dulcedo. **P**ria ē dulcedo iocūdisime pntie.

**S**eda est suavissime benivolentia.  
**T**ertia est securissime confidentia.  
**P**rima est etc. Quia stetit in medio discipulorum  
 suorum se vix mediator ostenderet. **J. Tim.**  
**ij.** Unus est dei et hominum mediator homo Christus  
 Iesus. **Sicut** autem et nos veri Christi discipuli  
 et statim aderit nobis per gratiam. Sed quomodo erimus  
 eius discipuli? Audi ipsum dicentem **Jo.**  
**vij.** Si manseritis in sermone meo: vere discipuli  
 mei eritis. Ample habet dilatare potes. Se-  
 cunda est dulcedo suavissime benivolentia  
 quae dixit eis Pax vobis. **Salvatio** dulcis  
 et gaudiosa: in qua princeps et mediator pacis  
 pacem annunciat inter deum et homines **Ro.** **v.**  
**Justificati** ergo ex fide pacem habetis ad deum.  
**T**ertia est dulcedo securissime confidentia quae di-  
 xit. Ego sum nolite timere: ubi est dominus: ibi  
 securitas. Qui dei gratiam habet: non habet quod  
 timeat. **Spiritualiter** et allegorice adest dominus  
 filius ecclesiae predicatus eis dulcedies offerens  
**Ps.** Quam magna multitudo dulcedinis  
 tuae domine: quam abscondisti timentibus te. **Ana-**  
**gogice** autem stat dominus in medio amicorum suo-  
 rum in regno caelesti: datus eis plenissime dul-  
 cedine suae patrie: pacem conferendo semper  
 namque: et securitate imperebilibi: dicens. Ego  
 sum ille quem dilexistis et cui servivistis etc.  
**Jam** non habetis quod timere debeatis.  
**Aug.** Felix illa anima quae terreno resoluta  
 carcere: libera caelum petit: quae te dulcissimum  
 dominum facit ad faciem converti: quae nullo me-  
 tu mortis afficit: sed de incorruptione prope-  
 tue glorie letatur. tranquilla est et securus: non  
 timeat hostem neque mortem: habet iam te pro  
 domino quem diu quaesivit et semper ama-  
 vit. **Quod** dulcis consolatio et fructuosa  
 hominibus gaudia caelestia contemplari. **Ideo**  
 bene dicit **Paulus.** **ij. Cor.** **iiij.** Non prestantibus  
 nobis quae videntur: sed quae non videntur: quae enim  
 videntur: temporalia sunt. quae non videntur:  
 aeterna. **Exemplum** in **Utaipa.** **Be-**  
**atus** arsenius cum moreretur a fratribus requi-  
 situs ut eis relinqueret unum edificatorium  
 unum et memoriale solum: dixit eis. **Ibi** ubi  
 Quo dicto emisit spiritum. **Post** cuius transi-  
 tum solliciti fratres de intelligentia verbi:  
 miserunt ad alium quendam sanctum qui re-  
 scripsit eis: hec est puto verborum intelli-  
 gentia. **Ibi** sita sunt corda ubi vera sunt gau-  
 dia. **Sanctus Hieronymus** ad **Eustochium.** **Quo-**

tiens vana seculi te delectat ambitio: quae  
 ens in mundo aliquid videris gloriosum: ad  
 paradisum mente transgredere: esse incipe  
 quod futura es: et audies a sponso tuo. **Por-**  
**ne** me ut signaculum in brachio tuo.

**T**ertius ar. Audistis etc. **Dultum** certe  
 est diligenda amici presentia qui be-  
 nivolens est: et potens ab omni malo defen-  
 dere. **Sed** nota quod tamen amicis suis sic adest  
 forte dicitis. **Christiani** sumus: ideo amici  
 christi. **Notate** iura dicunt nomina debent  
 esse consona rebus. **xxj. dist.** **Cleros** et **xxvj.**  
**q. j.** Si cupis: de prebendis et dignitatibus  
 Lum secundum apostolum. **Et** **Iusti.** de dona. **S.** est  
 et aliud. **Dicite** quid valet quod quis diceret  
 miles regis: et pro regis adversario mili-  
 taret. **Non** ergo propter hoc est aliquis ami-  
 cus christi si christianus dicitur: sed si fac-  
 opera boni christiani. **Greg.** **Probatio** di-  
 lectionis exhibitio est operis.

**F**eria tertia pasche post  
 meridiem.

**E**cce ascendi

**A**mus etc. **Nos** vobis annuncia-  
 mus eam que ad patres vestros  
 repromissio facta est quoniam hanc deus ad-  
 implevit filiis vestris resuscitans christum  
 iesum dominum nostrum. **Act.** **xij.** **Hec** est annun-  
 ciatio mysterii per quod ascendere possumus  
 hierosolymam. **In** his autem verbis tria sunt  
 considerata. **Primum** salvatoris repromis-  
 sio. **Nos** vobis annunciamus. **Secundum** re-  
 promissionis adimpletio. quoniam hanc deus  
 adimplevit etc. **Tertium** adimpletionis de-  
 claratio. iesum christum. **De** primo. **ij. Pe.** **j.**  
**Magna** et preciosa vobis promissa dona-  
 vit: ut per hec efficiamini diuine consortes  
 nature. **De** secundo **Luce.** **iiij.** **Hodie** im-  
 pleta est hec scriptura in auribus vestris. **Item**  
 de secundo **Actuum.** **iiij.** **Deus** qui prenu-  
 ciavit per os omnium prophetarum pati christum  
 suum implevit sic. **De** tertio **Lu.** **vi.** **Surre-**  
**xit** dominus vere.

**E**cce etc.

**P**rimus articulus. **Qua** hora resurre-  
 xit. **videt** quod die quod resurrectio fuit